

PRENUMERATA

Miesięcznie we Lwowie
3 zł. 30 gr., kwartalnie
9 zł. 40 gr., z dostawą
do domu i w całej Pol-
sce z przesyłką poczt.
3 zł. 60 gr., kwartalnie
10 zł. 20 gr., za granicą
miesięcznie 5 zł. 50 gr.,
kwartalnie 15 zł. 50 gr.

CENA NUMERU

15 gr.

Na dworcach kolejow.
17 gr.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

CENY OGŁOSZEŃ:

Za wiersz milimetrowy
Zwycyżony za tekstem 10 gr.
Nadesłane i nekrologia 30 gr.
Na pierwszej kolumnie 50 gr.
Przed kroniką i w rubryce
„Repertuar” 40 gr. Po kro-
nice i komunikatach 35 gr.
Dział ekonomiczny 40 gr.
Drobne ogłoszenia za każdy
wiersz 6 gr. Kupno i sprze-
daż 8 gr. Matrimonialne
12 gr. Poszukujący pracy
4 gr. Na kolumnie tekstowej
paski i inseraty po 35 gr.
W przewodniku informacyj-
no-reklamowym po 15 gr.
(najmniejsze 1 zł. 50 gr.).
Ogłoszenia zamiejscowe 25%
drożej, zagraniczne o 50%
drożej.

Redakcja: ul. Ossolińskich 1. 15. Administracja: ul. Chorążczyzna 1. 26. — Telef. redakc. 19. — Konto czekowe P. K. O. 140.561.

Dzisiejszy numer

zawiera:

Zbliżenie demokracji polskiej i francuskiej.
(Art. wstępny).

Wyrok w procesie powstańców górnośląskich.
Nowe komisje sejmowe.

Przybysz z gwiazdnej dali. (Fejleton).

Preliminarz budżetowy na grudzień.

Odroczenie poboru rocznika 1903 dla matu-
rzystów.

O KOMUNIKACJE MIĘDZYNARODOWĄ.

Warszawa, 5 grudnia. W dniach od 24 do 29
ub. m., obradowały w Wenecji dwie komisje mię-
dzynarodowego komitetu transportowego, w któ-
rych brały udział centralne zarządy kolejowe 14
państw europejskich. Komisje miały na celu za-
warować szereg umów komunikacji między-
narodowej, uzupełniających konferencje iberneń-
ska, podpisaną przez Polskę dnia 23 października
br. Do uczestnictwa w komisjach zaproszony był
również delegat polskiego min. kolei p. Prze-
myski. (Pat.)

Kino „LEW“ wyświetla wspaniały obraz sensacyjny „Wyspa zatopionych okrętów“

nadto zdjęcie z Igrzysk Olimpijskich Match Rugby Francja-Rumunja

Przed dymisją min. Miklaszewskiego.

Większość stronnictw żąda zmiany. Tekę obejmie przypuszczalnie
prof. Ponikowski.

Warszawa, 5 grudnia. Tel. wł. (Wł. D.)

Wobec wyniku wczorajszego głosowania w sejmie przy drugim czytaniu dodatkowych kredy-
tów dla min. wyzn. rel. i ośw. publi., stała się
aktualną i — na co większość Izby zgadza się —
konieczną dymisja min. Miklaszewskiego. Sytua-
cja, jaka się obecnie wytworzyła, jest dla min.
Miklaszewskiego tem bardziej niekorzystną, iż
większość, która się wczoraj opowiedziała prze-
ciw niemu pod względem politycznym jest bar-
dzo różnolita; okoliczność ta wskazywałaby ra-

czej na zgodną opinię większości stronnictw,
żądatają ustąpienia min. Miklaszewskiego.

Można przypuszczać, iż stan obecny
nie ulegnie zmianie na korzyść p. Miklaszew-
skiego, nawet mimo starań Z. L. N., zmierzają-
cych do utrzymania na stanowisku p. Miklaszew-
skiego.

Wedle dotychczasowych wiadomości, naj-
poważniejszym kandydatem na to stanowisko
jest prof. Antoni Ponikowski, były prezes Rady
Ministrów.

Korzystajcie ze sposobności, by
w najdostępniejszy i najtańszy sposób
przeprowadzić najskuteczniejszą reklamę
albowiem

celem dużego zbytu w okresie
przedświątecznym nie wystarcza

mieć tani i dobry towar, sprężystą
organizację, dogodny punkt, stałą
- - klientelę, nęcącą wystawę - -

jeśli o tych wszystkich zaletach
Waszego Przedsiębiorstwa nie
- - będzie nikt wiedział. - -

Reklamujcie się!

Dnia 15. grudnia (niedziela) rb.

ukaze się specjalny

„Przedświąteczny“ Numer „Kurjera Lwowskiego“

w znacznie zwiększonym nakładzie

przeznaczony dla szerokiej publiczności, czyniącej zakupy świąteczne, a informujący

Co, gdzie i u kogo

można najkorzystniej nabyć rzeczy, potrzebne na święta.

Zamówienia ogłoszeń przyjmujemy także telefonicznie (nr. tel. 19)

„**KURJER LWOWSKI**“ (Jedno z najstarszych
pism w całej Polsce)

Administracja: Chorążczyzna 1. 26., telefon Nr. 19.

Na żądanie wysyłamy natychmiast przedstawiciela Administracji.

DROBNE OGŁOSZENIA.

RÓŻNE.

Magazyn mód, Heleny Müller, Nabelaka 45. przerabia
najtaniej kapelusze i czapki futrzane damskie. 8530

Zdolna krawczyni poszukuje szycia w prywatnych do-
mach, wiadomość w Administracji „Kurjera Lw.“
pod „B. S.“ 8584

Pilne osoby w każdej miejscowości mogą bez ryzyka
miesięcznie 300 złotych zarobić. Znakomity artykuł
masowej sprzedaży, który powszechnie jest używany.
Zgłoszenia pod: „Patent“ do „Reklamy Polskiej“, Po-
znań, Aleje Marcinkowskiego 6. 8612

ZNALEZIONE.

Znaleziona w ogr. Kościuszki 4/XII. między godz. 3
a 4-tą popoł. męska skórzana rękawiczka do ode-
brania w Administracji „Kurjera Lwowsk.“. 8618

POSADY I PRACE.

Ogrodnik energiczny młody z dłuższą praktyką w
dużych ogrodach poszukuje posady na ordynarję
od zaraz, Stefan Gwiżdż, Busk-Krasne 8502

Domocnik handlowy z branży tekstylnej obznajomiony
z galanterją poszukuje posady we Lwowie lub na
prowincji zgłoszenia do administracji „Kurjera“ pod
„Handlowiec“ 8586

100 dolarów ofiaruję za wyrobienie posady jako
kierownika administracyjnego, naczelnego bu-
chaltera lub kasjera w większym poważnym przedsię-
biorstwie przemysłowym, bezzwzględnie uczciwym. Refer-
encje posiadam pierwszorzędne. Łaskawe zgłoszenia
pod „Redakcja“ do Admin. „Kurjera“. 8539

KUPNO I SPRZEDAŻ.

Na SEZON ZIMOWY! Firma L. HABER, ulica
Łyczakowska 22. poleca wszelkie roboty w za-
kres męskiego krawiectwa wchodzące, według najnow-
szych wzorów angielskich i francuskich z własnego
i dostarczonego materiału. P. T. Urzędnikom itp. dogo-
dne warunki. Wykonanie solidne. Ceny przystępne. 8426

Futra, skórki i konfekcję futrzaną każdego rodzaju
sprzedaje najtaniej. Baczes i Grüss Lwów Legjo-
nów 19. 8461

Meble nowe, używane, i antyki potaniały, w stolarni
Zielińskiego. Kołłątaja 5. 8471

Fortepian krótki, angielska mechanika, znakomity,
sprzedam. Kopernika 26. parter gankiem ostatnie drzwi.
Skleniarski. 8499

Bajecznie tanio w jednym dniu przerabiam i pokrywam
kołdry, materace, wkłady sprężynowe znany Ma-
gazyn pościeli W. Iżycki Lwów, Kopernika 3. 8530

Fortepian krótki krzyżowy sprzedam Leona Sapięhy
67. I. p. drzwi prawe od 10—11 i 2—4. 8501

Podarki na św. Mikołaja w wielkim wyborze jakoteż
pomadki, ciastka i torty po cenach konkurencyjnych
poleca cukrownia Hanuszewskiego Boimów 1. 8528

Tanio póki zapas starczy kołdry, koce wełniane
i Materace, poduszki pierze wiejkie, wkłady spręży-
nowe poleca Magazyn pościeli W. Iżycki Lwów, Ko-
pernika 3. 8529

Najpraktyczniejsze podarki na św. Mikołaja poleca
firma St. Cwenarski własnego wyrobu pudełka i pu-
szki na cukry i ciasta, balie baniaki wanny, kubły na
węgiel, samowary oraz emaliowan. naczynia tace sto-
łowe i galanterja ceny bardzo umiarkowane. 8545

Fortepian krótki sprzedam w ratach. Św. Zofji 15,
Herman, podwórze, prawa. 8595

Fortepian pierwszorzędnej marki do sprzedania. Wia-
domość Smutny, Chmielowskiego 5. 8598

Fortepian, pianino lub fisharmonium kupię zaraz go-
tówką zapłać. Podać firmę i cenę do „Reklamy
Prasowej“, Chorążczyzna 7, pod „Fortepian“. 8603

Struksy i korty na spodnie do konnej jazdy, oraz do
wybicia powozów poleca najtaniej Fabryczny Skład
Sukna Ludwik Ralski, Lwów, ul. Rutowskiego 1. 7. 8563

Na święta, Miód prawdziwy pszczołny, kilo 2.60 ma-
sło dworskie po 6 zł. kilo, mak, sprzedaje Mleczar-
nia „Bartatów“ pasaż Mikolascha. 8919

Zbliżenie demokracji polskiej i francuskiej.

Paryż, 2 grudnia.

Posyłając Wam w niniejszym liście artykuł, udzielony mi łaskawie przez p. Leona Bouysson, posła radykalnego do parlamentu francuskiego i wiceprezydenta Izby poselskiej, pierwszy z cyklu artykułów demokratycznych posłów i polityków francuskich, nie mogę oprzeć się pokusie — mimo, że artykuł sam najlepszym jest świadectwem, by nie podkreślić ze wzruszeniem i z radością znaczenia tego faktu i objawu, który jest wypływem zjazdu w Bulonji.

Z wagi tych wydarzeń zdają sobie dobrze we Francji sprawę. Niedawno na jednym ze zebrań tutaj jeden z mówców, współinicjator zjazdu, zaznaczył, że stronnictwo radykalne francuskie ma w dziejach swoich dwa momenty przełomowego znaczenia: pierwszy, gdy do przymiotnika „radykalny“ przybrało drugi — „socjalistyczny“ — dla podkreślenia społecznych swoich tendencji — i obecny, moment zjazdu pracy ideowej i organizacyjnej, świadczący, że działalność stronnictwa objęła teren międzynarodowy.

To samo możemy powiedzieć i o sobie.

Polska dotąd żyła w odosobnieniu, nieznana lub zapomniana. Specjalnie niewidoczną dla zagranicznego obserwatora, była demokracja polska. A wskutek tego stała się rzecz paradoksalna, wprost potworna: Polska, symbol wolności, sojuszniczka i przyjaciółka wszelkich wyzwoleniczych dążeń, właśnie w momencie, gdy wymierzona jej została dziejowa sprawiedliwość, stanęła na zewnątrz — pozornie i chwilowo — w szeregu ośrodków wstecznych, liczących na poparcie międzynarodowej reakcji i z reakcją tą los swój wiążących.

Autorytet i siła moralna Polski zaczęły wskutek tego słabnąć, a podstawa naszej polityki stawała się coraz węższa, coraz bardziej niepewna. Polska wyszła z międzynarodowego obiegu, a jedynym czynnikiem, który czerpał korzyści z tej politycznej dewaluacji, była nasza reakcja, która rzekomych swoich wpływów zagranicą — a właściwie zależności — używała dla wewnętrznego dezorganizowania państwa w imię swoich samolubnych partyjnych celów.

W wiecach tego fałszu Polska zaczęła się dusić. I czas był już najwyższy, by zerwać zgubną, nienawistną zasłonę, okazać światu prawdziwe oblicze Polski, okazać rolę demokracji polskiej w ramach państwa. Trzeba było istotny ciężar Polski położyć na szalach międzynarodowej polityki, którą obciążały dotąd — jakże nieznacznie

Z obrad Sejmu.

Ratyfikowanie konwencji pocztowej i kolej. z Rosją. Przyjęcie układu o obrocie prawnym z Niemcami.

Warszawa, 5. grudnia. P. Romocki referował konwencję pocztowo-telegraficzną z Rosją. Na razie nie będzie podjęty ruch telegraficzny, posyłka pism poleconych i przekazów. Zabronione jest również przesyłanie depesz szyfrowanych i pieniędzy obiegowych w listach poleconych. Ustawę przyjęto w drugim i trzecim czytaniu. Również przyjęto ratyfikację konwencji kolej. z Rosją. Dalej ustawę o ratyfikacji układu polsko-niem. o obrocie prawnym i układu polsko-niem. w sprawach opiekuńczych. Przyjęto również nowelę do ustawy niemieckiej o wywłaszczaniu nieruchomości. Dalej przyjęto w drugim i trzecim czytaniu projekt ustawy o zaliczeniu gminy Czarny Dunajec do miejscowości podlegających galicyjskiej krajowej ustawie gminnej z r. 1860. Izba przyjęła dalej wniosek posłów Z. L. N., w myśl którego wybrana została specjalna komisja, złożona z 7 posłów, do zbadania gospodarki Głównego urzędu żywn., oraz wniosek wzywający rząd do wydania zarządzeń, aby na artykułach monopol. podawane były ceny obowiązujące

sprzedawców. Przyjęto wniosek, wzywający rząd do wydawania zarządzeń ułatwiających przejazd przez terytorium Gdańska na wybrzeże merskie.

Przyjęto szereg rezolucyj dotyczących drugiej raty podatku majątkowego. Wreszcie przyjęto rezolucję, domagającą się, aby rolnikom, dotkniętym klęskami elementarnymi, odroczone płatność rat do jesieni r. 1925, o ile wniosą podanie o to do dnia 15. stycznia r. 1925.

W drugim i trzecim czytaniu przyjęto projekt ustawy, umożliwiającej osobom świeckim nałożenie do nadzorów szkolnych.

P. Taraszkiewicz (klub białoruski) uzasadniając nagłość wniosku swego klubu w sprawie napadu p. Jeremicza, zaczął od słów: „Napad zorganizowany przez bandę osadników wojskowych“. Po tych słowach wybuchła nieopisana wrzawa na prawicy, wskutek czego przewodniczący wicemarszałek Gdyk zmuszony był przerwać posiedzenie i wyznaczyć następne na środę, godz. 4 popoł. (Pat.)

Utworzenie nowych komisji.

Pos. Poniatowski przewodniczy komisji reform rolnych.

Warszawa, 5 grudnia. Dziś obradował konwent seniorów Sejmu nad sprawą ponownego dokonania wyborów przewodniczących i obsadzenia miejsc wszystkich komisji na podstawie nowych ugrupowań poselskich, jak również w związku z utworzeniem dwóch nowych komisji, a to emigracyjnej i reformy rolnej. Na wniosek klubu „Wyzwolenie“, postanowiono ostate-

czną decyzję odroczyć do przyszłego piątku. Natomiast dokonano wyboru przewodniczących wymienionych dwóch komisji. Przewodniczącym komisji reform rolnych wybrany został wicemarszałek Poniatowski, zaś emigracyjnej, wicemarszałek Gdyk. (Pat.)

— ukłony i intrzygi tych, którzy do niedawna zmonopolizować chcieli prawo i możność reprezentowania nas zagranicą. Trzeba było nasz państwowy statek wprowadzić na szerokie wody światowej polityki i światowych idei. Trzeba było, by wiatr z zachodu powiewem swoim uderzył w nasze żagle. Rozum i prawda w końcu musiały zwyciężyć.

I stoimy u początku tego dzieła. Naprawić musimy ciężkie zaniedbania.

Polityka zagraniczna naszego rządu, działalność naszych kierujących polityków demokratycznych rażąco popchnęła sprawę naprzód.

Artykuł wybitnego polityka francuskiego, p. Leona Bouysson, jest dowodem, że praca ich nie poszła na marne, że dłoń wyciągnięta napotkała na dłoń przyjacielską i bratnią.

Cieszyć się z tego winien nie tylko każdy demokrat, ale i każdy patriota. W ten sposób bowiem rozszerza się podstawa państwowej polityki.

Włodzimierz Jampolski.

Od Redakcji: W jutrzejszym numerze podamy wspomniany artykuł p. Leona Bouysson p. t. „Międzynarodowy Związek radykalny i przyjaźń polsko-francuska“.

Przybysz z gwiezdnej dali.

Chwila uwagi. — Odsuńmy wszystko co nas dręczy tutaj i wnieśmy się ponad rozgwar ziemski w sferę absolutnej czystości,ładu i matematycznej nieskończoności. — Ku niebu gwiazdzistemu.

Astronomiczny kalendarz zanotował ubiegłego miesiąca zdarzenie pierwszorzędnej doniosłości. Oto astronom Baade odkrył w hamburskim obserwatorium dotychczas nieznaną gwiazdę — dziesiątej wielkości, posuwającą się niezwykle szybko. Ponieważ odkrycie nastąpiło na drodze fotograficznych środków, przeto nie można było stwierdzić od razu, czy odkryte ciało należy do komet, czy też do planet.

Dopiero następnego wieczora przekonano się przy pomocy obserwacji wizualnej, iż gościa zaliczyć można do rzędu planet. I przeszedłby on cicho i spokojnie do olbrzymich atlasów gwiazdzistych, gdyby nie dziwne historie, jakie począł wyczyniać. Więc ruch tej planety trwał daleko i bardzo szybko, lecz natężenie jasności — t. j. właściwej jej energii świecenia — zaczęło się zmieniać w krótkich odstępach czasu, i to wręcz odwrotnie, niż to się w normalnych warunkach odbywa.

Mimo wzrastającego oddalania się, planeta świeciła intensywniej, niż w poprzednim jej stadium wyjścia postrzegalnego.

Zjawisko można tem wytłumaczyć, iż planeta nie miała kulistego kształtu, lecz poszarpane, a zatem w przestrzeni trójwymiarowej nie regularnie występujące kontury.

Następnie przyszła druga faza pracy gwiazdziańskiej, kwestja dokładnego oznaczenia bieżącej planety i umiejscowienia jej w systemie słonecznym. — Są to elementy toru. — A co to jest? Jak wiadomo, każda planeta porusza się po linii elipsy, w której jednym ognisku znajduje się słońce. — To samo obowiązuje i ziemię naszą. Słońce zatem leży zarówno na płaszczyźnie toru planet, jak i na płaszczyźnie ziemi. — Obie płaszczyzny przecinają się wzdłuż prostej, na której także i słońce leży.

Przecięcie się tej prostej z linią ekliptyki oraz odległość katowa między jednym z tych punktów a punktem zerowym ekliptyki, tworzy podstawę do obliczenia pierwszego elementu. Drugim elementem jest pochylenie płaszczyzny toru planety do ekliptyki. Trzeci element wyraża się długością wielkiej osi toru danej planety.

Czwartym jest oznaczenie ekscentryczności elipsy torowej, piątym — położenie wielkiej osi i wreszcie szósty element — miejsce załamane przez planetę w danym czasie.

Takie więc elementy rozpoznawcze zostały już przez gwiazdzarzy wyznaczone, dla odkrytej planety. A że nic nie chodzi pojedynczo we wszechświecie, więc i dla gościa znalezione dane cyfrowe, wspólne znanym już i umiejscowionym planetom. I na tej podstawie zaliczono przybysza gwiazdzistego do grupy Alberta, powiększonej przezeń do liczby trzech planet.

Nową planetę będzie można obserwować także w bieżącym miesiącu.

Wynalazki gwiazdziańskie można czynić tylko przy pomocy olbrzymich teleskopów fotograficznych, z wielkim polem widzenia, — powyżej

40 stopni kwadratowych. Lunet takich u nas niema jeszcze. Posiadają je natomiast obserwacje w Hamburgu, Nicei, Algierze, Barcelonie, Moskwie, na Krymie nawet i w pldn. Afryce. My bawimy jeszcze „Srebrne globy“.

Skutkiem hałasu dziennikarskiego uczyniło odkrycie drugiej planety, nazwanej i wciągniętej do atlasów pod mianem synka boskiej Wenery. Erosa. Zagladnijmy do Jego metrykalnego wyciągu. Na pierwszym miejscu widnieje wielkość, wyrażona liczbą 9,3. Bez pomocy teleskopu nie ujrzymy więc Erosa, gdyż dla ludzkich oczu dostrzegalne są gwiazdy tylko do szóstej wielkości. Przypomnieć można, iż za jednostkę porównawczą jaśnienia gwiazdzistych ciał, przyjęto Alde barana. Przedstawia on więc wartość jednostki. Wielkość słońca wyraża się cyfrą minus 26.

Wróćmy jednak do Erosa, który wierny swym tradycjom mitologicznym, chadza po niebie dość dowolnymi drogami.

I tak, gdy większość małych planet krąży stale w orbitach Marsa i Jowisza, to swywolny Erosik przebywa raz między Jowiszem a Marssem, to znów gości między ziemią a Marssem, zbliżając się do niej na odległość — całkiem bagatelna — 22 milionów kilometrów. Mimo to pożądliwe luno zapalane erosowemi strzałami gwiazdnego pochodzenia; są również gwałtowne, jak i z krawędzi ziemskiego łóżka wystrzelone.

E. Ward.

Na widowni.

Więcej zmysłu praktycznego.

W wielu zarządzeniach rządowych trafnych w założeniu, zupełnie słusznych i celowych, powtarza się kardynalny błąd, że nie uwzględniają one w dostatecznej mierze stopnia rozwoju kulturalnego, usposobienia, zapatrywań, przekonań i uprzedzeń przeciętnego obywatela, że nie liczą się ze światopoglądem (p. Kyński wybaczy mi użycie tego dziwoląga gramatycznego) szerokich warstw ludności. Skutkiem tego fatalnego przeoczenia, pożyteczne, konieczne nawet rozporządzenie, nie dają spodziewanego rezultatu, wywołując wręcz fałszywe wnioski. Ustawy, rozporządzenia, wszelkie wogóle nakazy i przepisy władz rządowych, jeśli mają być skuteczne na dłuższą metę, muszą znaleźć u obywateli pewne zrozumienie, wywołać u nich przekonanie o słuszności wydanych zarządzeń i pobudzić do działania zgodnego z intencją ustawodawcy; w przeciwnym wypadku nie będą żywotne, lecz tylko zwykły biurokratyczny „kawałek”, natrafiają na twarde, choć bezwiedny nieraz upór, na którym prędzej czy później muszą się załamać.

Wśród władz naczelnych celuje zwłaszcza Ministerstwo Skarbu w teoretycznie słusznych, w praktyce jednak niefortunnych zarządzeniach. Jednym z podstawowych założeń sanacji walutowej było określenie sposobu przeliczenia marek polskich na złote. Przyjęto relację, równą jacy jednego złotego 1,980.000 markom. Relacja ta nie była bynajmniej wynikiem stosunku tych dwóch walut do ceny złota, gdyż faktycznie marka polska posiadała jedynie wartość fikcyjną; wzięto poprostu za podstawę przeliczenia relację teoretyczną złotego do dolara i siłę kupna tegoż względem marki na giełdzie w czasie ustanowienia wymiany waluty. Bez trudności więc relacja złotego do marki mogła być większą lub mniejszą i równać się sumie okrągłej, łatwiej podzielnej, niż ta, którą przyjął p. Grabski. Zasłużony wódz naszego skarbu zapomniał zupełnie o tem, ile Polska posiada analfabetów, jaka, zwłaszcza na kresach, panuje jeszcze ciemnota, jak trudno więc szerokim warstwom ludności przeliczać przy obowiązującej relacji marki na złote; nie wyciągnął przytem wniosków z doświadczenia z rublami i koroną, które wycofywane z obiegu, przez długi jeszcze czas służyły zwłaszcza, z natury konserwatywnej, ludności wiejskiej za podstawę w kalkulacji cen. Dziś podobnie, na wielkich obszarach Rzeczypospolitej, ludność wiejska liczy wciąż jeszcze w markach, przeliczając to przy transakcjach dopiero na walutę obiegową, złote. Każdy, kto zna choć trochę psychologię prostego ludu, przewidzieć mógł skutek tego faktu; gdyby złoty równał się 2.000.000 marek, podzielność w przeliczaniu by aby prosta, wobec jednak skomplikowanej relacji 1 złoty równy 1,980.000 Mp. wieś poprostu ustaliła sobie własną relację, 1 złoty równa się 1.000.000 marek.

Obecnie Ministerstwo Skarbu popelnia błąd drugi. Stabilizacja zupełna nowej waluty pozwała na zastąpienie pieniędzy papierowych monetą srebrną i złotą. Monety polskie srebrne wykonane są z matowego metalu, wskutek zaś wkleśkości rysunku nie posiadają prawie dźwięku. Szerokie masy ludności przyzwyczajone są tymczasem, że ruble i korony srebrne miały połysk i dźwięczały donośnie przy uderzeniu. Znów powód do nieporozumień, do podejrzeń, że złote srebrne są fałszywe, że srebro w nich użyte jest jakości gorszej itd. Są to rzeczy drobne, w skutkach jednak poważne. Zaufanie do złotego winno być obywatelom wpajane wszelkimi sposobami, wszystkiego więc, co zaufanie to do rodzimej waluty zmniejsza i podrywa należy starannie unikać. Nie wystarcza wydawać rozporządzeń dobrych, nie wystarcza pewność, że reformy wprowadzane są dla państwa pożyteczne, trzeba też i przedewszystkiem myśleć i o tem, jak je zwykły obywatel, tworzący miliony ludności, przyjmie.

Obywatel.

RZĄD MUSSOLINIEGO OTRZYMAŁ VOTUM ZAUFANIA.

Rzym, 5 grudnia. Senat uchwalił 206 głosami przeciw 54, przy 35 wstrzymujących się od głosowania, porządek dzienny, aprobujący politykę wewnętrzną rządu, który postawił był kwestię zaufania. (Pat.)

Strajk w Łodzi.

Powołanie komisji arbitrażowej.

Warszawa, 5. grudnia. Tel. wł. (Wł. D.) Sytuacja strajkowa w przemyśle łódzkim przedstawia się coraz groźniej. W dniu wczorajszym wieczorem odbyła się konferencja przedstawicieli organizacji robotniczych P. P. S., N. P. R. i Ch. D.

Po długich naradach z przemysłowcami w sprawie strajku w Łodzi, w których brał udział również min. pracy i op. społ. Sokal, przemysłowcy zgodzili się na propozycję rządu treści następującej: „Dla zlikwidowania zatargu w przemyśle łódzkim powołana została komisja arbitrażowa z udziałem przedstawicieli pracodawców i robotników pod przewodnictwem osoby niezależnej, wybranej przez strony lub — w razie niemożności wybrania jej przez strony — desygnowanej przez min. pracy i opieki społecznej w porozumieniu z min. przemysłu i handlu. O ile komisja arbitrażowa nie doszłaby do polubownego orzeczenia, nastąpi decyzja arbitra, która będzie ostateczna i obowiązująca dla obu stron.

Bieg wypadków potoczył się nieco innym torem, gdyż odnośne delegacje, po naradzie z ko-

misją strajkową, postanowiły strajku powszechnego nie odwoływać, a to ze względu na to, iż dopiero w nocy skomunikowano się z łódzką komisją strajkową, kiedy wszystkie przygotowania do strajku były już poczynione. W dniu dzisiejszym stanęły wszystkie zakłady przemysłowe, instytucje użyteczności publicznej, więc tramwaje, elektrownie, gazownia; wstrzymano również fabrykę widzewską, która dotychczas nie brała udziału w strajku włókienniczym. W dniu dzisiejszym o godz. 11 rano zastrajkowały również telefony na skutek czego komunikacja telefoniczna z Łodzią została przerwana. Na ulicach miasta tłumy robotników. Dziś o godz. 7 wiecz. odbędą się rokowania posłów stronnictw robotniczych i związków zawodowych. Na dzisiejszym posiedzeniu komitetu politycznego Rady min. również specjalnym punktem obrad była sprawa sytuacji strajkowej w Łodzi. Jak się dowiadujemy, posiedzenie komisji arbitrażowej w tej chwili trwa jeszcze.

—oyo—

Nowe komplikacje w Egipcie.

Możliwość przesilenia gabinet. Spisek.

Kair, 5 grudnia. Gabinet egipski uchwalił zaproponować królowi Fuadowi rozwiązanie parlamentu egipskiego. Obawiają się tu nowych komplikacji. Prawdopodobnie większość wyborców oświadczy się za Zaglulem. Siwar-Pasza z chwilą rozwiązania parlamentu poda się do dymisji. Wedle doniesień „Daily Mail“ do Egiptu przybyły nowe angielskie transporty wojskowe. Rząd egipski wzmocnił znacznie korpus policyjny, służący do ochrony cudzoziemców. (AW.)

London, 5 grudnia. Reuter. „Daily Mail“ donosi, że w Egipcie wykryto spisek, mający na celu wymordowanie wybitniejszych członków gabinetu. Do spisku tego należały radykalne nacjonalistyczne organizacje. (Pat.)

Kair, 5 grudnia. Tymczasowy gubernator wódz Ugandy sir Geoffrey Archer został mianowany gubernatorem Sudanu w miejsce zamordowanego sir Stacka. (Pat.)

Preliminarz budżetowy na grudzień.

Preliminarz budżetowy na grudzień r. b. zamyka się w wydatkach cyfrą 173.3 milj. zł. i w dochodach cyfrą 176.5 milj. zł., przewiduje zatem nadwyżkę dochodów nad wydatkami w sumie przeszło 3 milj. zł.

W wydatkach największy odsetek, jak zwykle stanowią wydatki osobowe, które w administracji wyniosą 61.7 milj. zł. Poważną jednak kwotę stanowią również wydatki inwestycyjne 49.9 milj. zł., dalej wydatki rzeczowo-administracyjne 36.1 milj. zł. oraz specjalna (na akcje, prowadzoną przez poszczególne ministerstwa) 25.2 milionów zł.

W wydatkach ministerstwa skarbu, wynoszących 26.2 milj. zł., wypłata emerytur i rent inwalidzkich stanowi około 10 milj. zł., koszta zaś organizacyjne monopolu spirytusowego 4.5 milj. zł.

W wydatkach ministerstwa spraw wewnętrznych, preliminowanych w sumie 21 milj. zł., przewiduje się budowę pomieszczeń dla korpusu ochrony pogłęcza w sumie 3.5 milj. zł. Min. W. R. i O. P. otrzymuje okr. 27 milj. zł., w czym na inwestycje 1.7 milj. zł. Min. robót publicznych wydatkować ma 6.4 milj. zł., w czym na inwestycje 4.2 milj. zł. Generalna dyrekcja poczt i telegrafów preliminuje swe wydatki w sumie 19 milj. zł. przy dochodzie 13.2 milj. zł. Min. pracy i opieki społ. otrzymuje na wydatki w grudniu 3.7 milj. zł., z czego na fundusz pomocy dla bezrobotnych preliminuje przeszło 2 milj. zł., na opiekę społeczną 733.000 zł. i wreszcie na leczenie inwalidów 400.000 zł. Ministerstwo kolei żelaznych bez dotacji skarbowej.

W preliminowanych na grudzień dochodach w sumie 176.5 milj. zł. na daniny publiczne przypada 123.7 milj. zł. oraz na monopolie 18.7 milj. zł. Podatki bezpośrednie dadzą 71.7 zł., w czym podatek przemysłowy 25 milj. zł., dochodowy 16.5 milj. zł., majątkowy 20 milj. zł. Z podatków pośrednich preliminowany jest wpływ 23.1 milj. zł., w czym z akcyzy spirytusowej 14 milj. zł. i cukrowej 6 milj. zł.

Z ceł preliminowany jest wpływ w sumie 29 milj. zł., z opłat stemplowych które z miesiąca na miesiąc zwiększają się 8.5 milj. zł., wreszcie z monopolii państwowych 18.7 milj. zł. (AW.)

—oyo—

Awantury na uniwersytetach chorwackich.

Wedle doniesień z Zagrzebia na tamtejszym uniwersytecie zawieszono wykłady z powodu zaburzeń studenckich. W Białogrodzie odbyło się wczoraj zgromadzenie studentów, na którym protestowano przeciw naruszeniu autonomii uniwersytetu zagrzebskiego przez spensjonowanie 4 profesorów, niewygodnych rządowi, oraz przeciw nieregularnemu wypłacaniu stypendjów. Studenci próbowali urządzić manifestację uliczną. Żandarmi jednak wepchnęli ich do gmachu uniwersyteckiego. Gdy żandarmi weszli do gmachu uniwersyteckiego, przyjęto ich strzałami rewolwerowymi. Następnie wtargnęła do uniwersytetu policja. Z miarodajnej strony wyjaśniają, że starcia wywołali studenci komunistyczni, którzy strzelali do żandarmów. Wedle oficjalnych wiadomości zostało zranionych 10 studentów i 5 żandarmów.

Równocześnie studenci komunistyczni uniwersytetu lublańskiego urządzili 3. bm. w gmachu uniwersytetu zgromadzenie, celem zaprezentowania przeciw spensjonowaniu 4 profesorów uniwersytetu zagrzebskiego. Na zgromadzeniu przyszło do starcia ze studentami monarchistycznymi. Wobec tego rektor zarządził opróżnienie uniwersytetu. Przed uniwersytetem przyszło do strzelaniny, której kres położyła policja.

Stronnictwo Dadacza umieściło na swej liście wyborczej spensjonowanych profesorów uniwersytetu i szkół średnich w Zagrzebiu, oraz byłego ministra spraw zagranicznych dra Trumbicza.

SAD DORAŻNY W RÓWNEM.

Warszawa, 5 grudnia. W dniu 4 bm. sąd dorażny w Równem skazał na śmierć przez rozstrzelanie mieszkańca wsi Rudka, pow. sarneńskiego, Marka Ustemiczuka, liczącego 23 lata, za to, że w dniu 6 listopada br. uzbrojony w karabin, zrabował Mowsze Chyżemu 20 rubli w złocie, grożąc poszkodowanemu i idącemu z nim razem ojcu, że ich zabije, jeśli nie oddadzą pieniędzy. Wnieioną przez obrońcę prośbę o ulaskawienie, p. Prezydent odrzucił, wobec czego na drugi dzień wykonano wyrok. (Pat.)

† LUDWIK STASIAK

Dnia 3. bm. zmarł w Bochni w 66 r. życia wybitny artysta-malarz, literat i krytyk. Po odbyciu studiów historii sztuki na wydziale filozof. uniwers. Jagiellońskiego a plastycznego w szkole sztuk pięknych pod kierunkiem Matejki, odbywał studia malarskie w Wiedniu i Monachjum i wrócił do kraju, gdzie pracował w swem mieście rodzinnym Bochni do ostatnich czasów. Jako uczeń Matejki stworzył parę kompozycji treści historycznej, najwięcej jednak prac stworzył o treści rodzajowej z życia ludowego i mieszczańskiego. Ogłosił szereg prac z dziedziny historii sztuki w pierwszym rzędzie polskiej, między innymi „o narodowości Wita Stwosza“, „Polska plastyka średniowieczna“. Zmarły był też autorem wielu powieści historycznych i obyczajowych i ogłosił wiele prac w pismach. Przed laty zasiłał zmarły także i „Kurier Lwowski“ licznymi swemi, cennymi pracami. Cześć Jego pamięci! Pogrzeb odbędzie się dziś, w sobotę o godz. 3 popoł. w Bochni.

ZAMACH NA POCIĄG W WHEŃSZCZYŃNIE.

Warszawa, 5 grudnia. Z Wilna donoszą, że w ub. czwartek pociąg osobowy najechał między stacjami Dukszty i Turmont na kawał żelaza, silnie umocowanego na szynach. Skutkiem szybkiej jazdy, pociąg został zrzucony z szyn. Śledztwo nie wykryło dotąd sprawców. Wobec częstych prób wykołowania pociągów na linii Wilno-Turmont, utworzono specjalną komisję, która zajmie się zbadaniem tych zamachów. Komisja ta składa się z przedstawicieli władz policyjnych i kolejowych. (AW.)

PROCES LIPSKI.

Lipsk, 5 grudnia. Rozpoczął się tu wczoraj proces przeciwko 33 górnikom górnośląskim, należącym do związku powstańców. Sąd wyłączył z debaty kwestję celów do których dążył związek uważając, że zostały one dostatecznie wyjaśnione w procesie przeciw Wierzchowi. Posiedzenie wczorajsze poświęcone było przesłuchaniu oskarżonych, pochodzących z niem. części G. Śląska. Oskarżeni zeznali, że przystąpili do związku z obawy utracenia posady i że na zebraniu, w którym oskarżeni brali udział, chodziło tylko o protest przeciw wydalaniu z posad robotników polskich w niem. części G. Śląska. (Pat.)

WYROK.

Lipsk, 5 grudnia. Trybunał wydał wyrok, na mocy którego trzech oskarżonych uniewinniono, ze względu na to, że nie orientowali się w działalności związku byłych powstańców, resztę zaś, t. j. 30 oskarżonych skazano na kary: 3 na 4 miesiące twierdzy i po 100 mk. grzywny, 27 zaś na 6 miesięcy twierdzy i 200 mk. grzywny. Wszystkim skazanym, z wyjątkiem trzech, zaliczono areszt śledczy i wypuszczono na wolność, trzem zaś zaliczono 3 miesiące i 3 tygodnie więzienia śledczego. W wyroku stwierdzono, że celem oskarżonych było zorganizowanie nowego powstania celem oderwania niemieckiej części Górnego Śląska. (Pat.)

CHAMBERLAIN W PARYŻU.

Paryż, 5 grudnia. Komunikat urzędowy. Chamberlain i Herriot odbyli dziś rano dwugodzinną rozmowę, w czasie której poruszyli szereg problemów polityki zagran., ujawniając zgodę w sprawach wymagających natychmiastowego rozstrzygnięcia. Co do niektórych spraw, które potrzebują dłuższego badania, obaj ministrowie porozumieili się, że będą one rozważane w tym samym duchu i z tą samą wolą obu stron dla utrwalenia i rozwijania stosunków przyjaźni, łączących Francję i Wielką Brytanię dla utrzymania pokoju. (Pat.)

Spostrzeżenia meteorologiczne

Obserwatorium astronomicz. Politechniki Lwowsk.

5. grudnia	7 rano	1 popoł.	9 wiecz.
Ciśnienie pow.	737.7 mm	739.9 mm	740.1 mm
Temperatura	+ 0.6°C	- 1.8°C	- 1.6°C
Kierunek wiatru	NNE	NNE	NNE
Prędk. wiatr.	19	14	8

Temperatura najwyższa + 13.6, najniższa + 2.8.
Godziny według południka lwowskiego.
Uwaga: pochmurno; kilkakrotnie deszcz i śnieg.

Gwiazdka dla żołnierzy.

Znana powieściopisarka Marja Rodziewiczówna ogłosiła następującą odezwę:

„Na zawsze niespokojnych wschodnich rubieżach Rzeczypospolitej stanął mur obrony ochotnych serc i dłoni młodych żołnierzy — co tam postanowili trwać ku obronie Polski. To front niddy niespoczywający.

Przed nimi wróg zdradny i dziki — wkoło nich lud dawniej bierny i obojetny, dziś zbałamucony bolszewicką agitacją.

Żołnierze trwają o chłódzie i biedzie — w ciągłym pogotowiu i czujnej straży, zdala od swoich, w bagnach, lasach, pustynnych obszarach tej tysiącokilometrowej granicy. Żaden z nich nie zazna ciepła ogniska domowego, ni spokoju w nadchodzący dzień wielkiego święta rodzin w dzień Wigilji Bożego Narodzenia.

Może im gorzka myśl osamotnienia i zapomnienia przez swoich zachmurzy duszę — ale tak nie będzie. Boć tu w sercu kraju, bezpiecznego ich ofiarą — wstaną wszyscy rodacy i wspomną ich w tym dniu uroczystym i da każdy swą pamięć serdeczną w datku, by w tych pustkach dalekich ni jeden z obrońców nie został bez uciechy świątecznej i otuchy żeć są dziećmi narodu, co im przesyła swe serca i uznanie za służbę obywatelską.

Na hasło, podane przez komitet wigilijny przy P. B. K., zawsze ofiarne nauczycielstwo i młodzież w pierwszym szeregu, stanęła do pracy — deklarując uszycie woreczków i częściowe ich wypełnienie.

Wypełnmy więc je po brzegi!

Marja Rodziewiczówna.

Dola robotników polskich we Francji.

Według informacji posłów i senatorów polskich, którzy przebywali na francuskim terenie wychodźczym, przedstawia się następująco:

Warunki płacy i pracy polskiego robotnika we Francji są bardzo trudne, w rolnictwie szczególnie. W departamencie Somme gdzie przebywa około 5000 pracowników. Rozrzuceni są oni po fermach po parę lub kilka osób, co nie sprzyja jakiegokolwiek organizacji, dziewczęta są narażane na ciągłe niebezpieczeństwa. Przeciętnie norma pracy powinna wynosić dla mężczyzn 400 fr. miesięcznie (bez życia) dla dziewcząt od 120-150 fr. Jednak i to skromne wynagrodzenie jest ciągle redukowane. Najgorzej wychodzą ci co zawarli jakiegokolwiek kontrakty. Skrępowani umową która im pracy porzucić nie pozwalała, ograniczając ich wolną wolę narażeni są na wyzyski i złe traktowanie. O ile dostają pożywienie zawsze małodostateczne, płaca ich wynosi tylko 150 fr. miesięcznie. Pracownik dostaje się jakby do niewoli, pracodawca zabiera mu wszelkie dowody, paszport i i. p. i wtedy ma nad nim nieograniczoną władzę. Często krzywdzony człowiek ucieka i wtedy staje się wyjętym z pod prawa i pracy nigdzie znaleźć nie może.

Różnica pomiędzy robotnikiem polskim a francuskim dotyczy zarówno płacy jak traktowania. Robotnik francuz otrzymuje minimalnie 400 fr. miesięcznie o ile pracuje na roli, 480 przy koniach lub bydło, uwzględniona też jest wyższa skala jego wymagań co do mieszkania i pożywienia.

Czas przebywania we Francji przedłuża się do lat 4-ech i więcej, wobec niemożności znalezienia pracy w kraju. Obliczono, że fermer francuzki po dwóch miesiącach zwraca sobie koszty sprowadzenia robotnika i potem zarabia na nim 150 fr. miesięcznie, co przez 10 miesięcy stanowi sumę 1500 fr.

Ze świata.

— **Fabryka masek gazowych.** Międzysojusznicza komisja kontrolna wykryła w Niemczech fabrykę gazowych masek ochronnych dla Reichswehry niemieckiej. Władze rządowe w komunikacie wykręcają się, że chodziło tylko o reparację dawnych masek ochronnych.

— **Strajk pracowników i pracowniczek telefonicznych i telegraficznych** we Wiedniu wybuchnął ma 10 bm. Pracownicy ci domagają się wypłacenia podwyższonego dodatku drożyznianego i uwzględnienia zapłaty za godziny nadliczbowe.

Ważne dla poborowych.

M. S. wojsk. zezwoliło na udzielenie odroczeń poborowym rocznika 1903 maturzystom z r. 1924 o ile przedstawią zaświadczenie wyższych zakładów naukowych uprawniających do odroczeń. Ubiegający się o wspomniane odroczenia powinni złożyć do dnia 15 bm. podanie do komendanta odnośnej P. K. U. z dołączeniem zaświadczenia wyższego zakładu naukowego o przyjęciu ich do wyższej uczelni jako słuchaczy zwyczajnych na rok akademicki 1924/1925. Podania osób zainteresowanych, które wpłynęły do P. K. U. przed ogłoszeniem niniejszego rozkazu, a nie zostały rozstrzygnięte, będą załatwione w myśl powyższych postanowień. O ile będą ubiegać się o odroczenia maturzyści z r. 1924 już wcieleni do formacji, to w celu umożliwienia im uzyskania niezbędnego zaświadczenia z uczelni i przedłożenia właściwym komendantom P. K. U., dowódcy formacji, do których zainteresowani zostali wcieleni, będą udzielać im krótkoterminowych urlopów, a po przyznaniu odroczenia natychmiast zwalniać z formacji. Równocześnie poleciło M. spraw wojsk. przeprowadzić odnośnie wszystkich pobranych w roku bieżącym poborowych i ochotników, posiadających prawo służby jednorocznej, zaliczenie czasu odbytej przez nich służby w armii polskiej lub w formacjach ideowych polskich i armjach zaborczych na poczet służby obowiązkowej w wojsku stałym w stosunku 1:1 (za każdy dzień służby wojskowej poprzednio odbytej 1 dzień służby w wojsku stałym), jednak ogółem nie więcej ponad 3 miesiące.

Z całej Polski.

— **Pierwszy zjazd polskiej naukowej organizacji.** Dnia 6, 7 i 8 bm. odbędzie się w Warszawie zjazd naukowej organizacji, urządzony przez zarząd koła inżynierów organizacji. Prócz członków koła w Zieździe tym mogą przyjąć udział wszyscy interesujący się sprawą racjonalnej organizacji. Podczas zjazdu będzie urządzona wystawa książek z zakresu organizacji i najnowszych urządzeń biurowych, zwiedzenie laboratorium psychotechnicznego i zakładów przemysłowych.

— **Zaprzeczenie w sprawie nominacji dr. Löwenhertza.** Podana przez „Kurier Warszawski“ 4 grudnia wiadomość o rozważaniu przez rząd kandydatury dra Löwenhertza, członka komisji rzeczoznawców dla spraw województw wschodnich na stanowisko podsekretarza stanu w ministerstwie spraw wewnętrznych, jest bezpodstawna.

— **Dwurazowe urządowanie w polskich urzędach państwowych.** Z Warszawy donoszą, że minister spraw wewn. Ratajski wniósł na radę ministrów projekt zaprowadzenia w urzędach państw. dwurazowego urządowania a to od g. 9 do 1 i od 3 do 6. Wiadomość ta wywołała wśród urzędników fatalne wrażenie, głównie z tej przyczyny, że wielu urzędników z powodu marnego uposażenia zarabiać musi poza godzinami urzędowymi.

— **Pocztowe kupony międzynarodowe na odpowiedź.** Z dniem 1 grudnia br. wprowadzono sprzedaż międzynarodowych kuponów na odpowiedź (Coupon-reponse international) w urzędach pocztowych tut. okręgu: Borysław, Drohobycz, Jarosław, Kołomyja, Lwów 1, Przemyśl 1, Rzeszów, Stanisławów 1, Stryj i Tarnopol. Na razie aż do wyczerpania, sprzedawane będą kupony na odpowiedź tylko dawnego wydania, które w obrocie zagranicznym wystarczały do uzyskania znaczków na połowę opłaty listu zagranicznego, wagi 20 gramów, a zatem do uzyskania na opłatę całkowitą listu zagranicznego potrzebne są dwa takie kupony. Cena sprzedażna kuponów na odpowiedź dawnego wydania ustalona została aż do odwołania na 30 groszy od sztuki. Jedna i ta sama osoba może nabyć w ciągu jednego dnia najwyżej 20 szt. kuponów dawnego wydania. — Każdy kupon winien być zaopatrzony w wyraźny odcisk datownika na lewym rysunku półkuli ziemskiej obok napisu: „Timbre du bureau d'origine“, w niektórych bowiem krajach nie wymienia się kuponów bez odcinka datownika.

— **Samobójstwo podpułkownika.** W Warszawie odebrał sobie życie podpułk. Tadeusz Ptaszyński, szef oddziału kwaterunkowego w 7 dep. art. intendantury.

KRONIKA

Kalendarzyk.

Dziś rz. kat. Mikołaja b.; gr. kat. Amfytokija. jutro rz. kat. F. E. 2 Adw., Ambroż.; gr. kat. N. G. F. 25 po S. — Wschód słońca 7:08; zachód 3:23.

Teatr Wielki.

Początek przedstawień o godzinie 7:30. Sobota o 3 pop. „Nieboska komedia” — wieczór wyjątkowo o godz. 6-tej „Noc św. Mikołaja”.

Niedziela o 3 pop. „Kościuszkę pod Raclawicami” (jubileusz Jasińskiego).

Niedziela o 7:30 wiecz. „Cyrulik sewilski” (występ Szymanowski).

Poniedziałek o 3 pop. „Noc św. Mikołaja”.

Poniedziałek o 7:50 wiecz. „Niziny”.

Wtorek „Rigoletto” (występ Szymanowski).

Środa „Wicek i Wacek”, komedia Przybyszewskiego (wznowienie).

Teatr Mały.

Sobota „Miłość czuwa”.

Niedziela, poniedziałek, wtorek, środa „Miłość czuwa”.

Teatr Nowości.

Sobota, niedziela, poniedziałek, wtorek, środa „Marica”.

Młoda Scenka.

Niedziela o 8 wiecz. „Dla szczęścia”, sztuka w 3 aktach St. Przybyszewskiego.

Teatr Bagatela.

Codziennie przedstawienie kabaretowe. Poc. o 8.

Kinoteatry:

„LEW”: „Wyspa zatopionych okrętów”.

„Kopernik” i „Marysienka”: „Dziesięcioro przykazań”.

„APOLLO” „NATAN MEDRZEC”.

„CHIMERA”. „Pat i Patachon” „Narzeczona z Austrii”.

„PASAŻ”: „Cyrk Simsona”.

„FATAMORGANA”. „U progu upadku”.

Ze Lwowa.

— **Zjazd związku adwokatów polskich** odbędzie się we Lwowie 7 i 8 bm w sali Towarzystwa politechnicznego z następującym programem: Dnia 7 bm. o godz. 10 nadzwycz. walne zgromadzenie celem uchwalenia statutu związkowego, który obejmie na całą Polskę rozszerzoną organizację Związku adwokatów polskich. Dnia 8 bm. o godz. 10 zebranie członków Związku w przedmiocie obecnego położenia adwokatury polskiej, na którym wygłoszone zostaną referaty o obecnym stanie adwokatury polskiej we wszystkich 3 byłych zaborach.

— **Na 14 dniowe ćwiczenia** powołani zostali 5 bm. rezerwiści roczników 1902, 1901 i 1899. Kategorji C 1.

— **Z. L. O. P. P. P. dzielnicy VI.** w sobotę 6 b. m. o godz. 7 wiecz. odbędzie się w sali „Sokoła II” przy ul. Kętrzyńskiego 1. 32 wiec obywatelski w sprawie obrony powietrznej i przeciwgazowej Państwa, na który zaprasza wszystkich obywateli dzielnicy VI. międzystowarzyszeniowy komitet założycielski Ligi O. P. P. P. dzielnicy VI.

— **25-lecie chóru akademickiego.** Dnia 8 b. m. o 11.30 w sali Pol. Tow. Muzycznego we Lwowie ul. Chorążczyzny 7 odbędzie się ku uczczeniu 25-lecia istnienia T-wa śpiewackiego „Lwowski Chór Akademicki” Koncert jubileuszowy pod artystycznym kierownictwem prof. dra A. Sołtysa, z uprzejmym współudziałem artysty opery lwowskiej p. Cyganika. Bilety wcześniej do nabycia w cenie od 2—5 zł. w składzie nut p. Seyfartha.

— **Wycyfywanie biletów zdawkowych.** Wymiana biletów zdawkowych poniżej jednego złotego odbywa się zupełnie normalnie przeważnie przy wpłacie podatków, opłat i należności do centralnej kasy państwowej, kas skarbowych, oddziałów Banku Polskiego oraz kas rządowych w Gdańsku. Wymiana skuteczniana będzie przez te instytucje tylko do dnia 31 stycznia 1925 r., poczem niewycyfane z obiegu bilety zdawkowe stracą swoją wartość. Przedstawiane do wymiany oraz wpłat bilety zdawkowe winny być posortowane i ułożone w paczki jednej wartości.

— **Fanny Dittner,** znana denuncjantka skazana za oszczerstwa, oszustwa i zbrodnię gwałtu publicznego na 3 lata ciężkiego więzienia, po zastosowaniu do niej amnestji, odsiedzieć miała 9 miesięcy i 25 dni. Na skutek odwołania się do łaski prezydenta Rzeczypospolitej, niżył jej karę na 1 miesiąc więzienia. W miesiąc po odsiedzeniu tej kary, wydalona zostanie z granic Polski.

— **Kompetencje architektki.** W związku z notatką o rekonstrukcji w kościele św. Mikołaja, komunikuje oficjalnie Izba inżynierska, że kierownik robót architektonicznych inż. Bronisław Wiktor, jako autoryzowany architekt cywilny, jest uprawniony kierować i wykonywać wszelkie roboty, wchodzące w zakres architektury i budownictwa lądowego, a dobór i kwalifikacja robotników zależy od jego uznania.

— **Odnośny Departament Magistratu,** który w tej sprawie nie umiał nic powiedzieć, niech przyjmie to do wiadomości i na przyszłość lepiej informuje skarżące się strony.

— **Zamach samobójczy.** W zamiarze samob. wypita wczoraj większą ilość kwasu solnego Janina G., żona urzędnika kolej., zam. przy ul. K. Leszczyńskiego 1. 3. Pierwszej pomocy udzieliło desperatce pogotowie rat. Powodem rozpaczliwego kroku miał być silny rozstrój nerwowy.

— **Żona — jedza.** Do jakiego stopnia dochodzi złośliwość ludzka, świadczy wypadek, który się zdarzył wczoraj w domu przy ul. Boimów 4. W domu tym mieszka na II. p. zarob. Józef Hajdaniel wraz z żoną Marią Hajdaniel, podpisawszy sobie nieco, po powrocie do domu, zrobił żonie awanturę a następnie położył się spać. Mściwa małżonka, pragnąc złość swą na mężu wywrześć, nastawiła wodę na maszynkę a gdy już się zgotowała, oblała wrzątkiem śpiącego. Po dokonanym czynie, zbiegła i dotąd jej nieodszukano. — Ciężko poparzonego odwieziono w stanie groźnym, po założeniu pierwszych opatrunków, do szpitala.

— **Z nadmiaru humoru postrzelił sobie rękę.** Jaworek, czeladnik piekarski, będąc rozbowianym, w towarzystwie swego brata i jeszcze lednego, przejeżdżał bryczką ub. nocy około godz. 1 w nocy przez ul. Józefata, dokąd odwiózł dwie również wesołe panie. W nadmiarze dobrego humoru, wyciągnął on z kieszeni rewolwer i strzelił, jednak tak nieszczęśliwie, że kula przeszła mu przez dłoń. Jawonkowi udzieliło pierwszej pomocy pogotowie ratunkowe.

— **Kasowe włamanie.** Do kancelarii szkoły Towarzystwa szkoły handlowej przy ul. Franciszkańskiej 1. 9 dostali się ub. nocy włamywacze. Tu za pomocą specjalnych narzędzi, o czym świadczy umiejętnie rozcięcie bocznej ściany ogniotrwałej kasy, wyciągnęli z niej 200 zł., będące własnością dyrektora szkoły dra Zagajewskiego, 50 zł. oraz 4 akcje Banku Polskiego na szkodę Towarzystwa. Pol. rozpoczęła śledztwo.

— **Potworny czyn rzeźnika.** Stowarzyszenie rzeźników prosiło w sprawie „mordu przy ulicy Zamarstynowskiej, a mianowicie: „Nie jest prawdą, jakoby morderca Berty Menkes był czeladnikiem rzeźnickim, nie ma bowiem z zawodem rzeźnickim nic wspólnego, był natomiast zajęty niegdyś jako zwyyczajny parobek u rozmaitych majstrów rzeźnickich i od dłuższego czasu z powodu choroby został oddalony”.

— **Wykaz przedmiotów znalezionych w wozach miejskiej kolei elektr.**: Damskie rękawiczki, laska, jedwab, książka, grzebyki, sweter, torbka, torbka zawierająca pieniądze, banknot P. K. K. P., pieniądze, pulares zawierający drobna kwotę.

— **Uroczyste poświęcenie nowego lokalu Księgarni Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska”** odbędzie się w Warszawie w niedzielę 7 bm. o godz. 12 w poł. przy ul. Nowy Świat 25/25 w gmachu własnym.

EWERS Hans Heinz we Lwowie.

Głośny autor dzieł „Alraune”, „Wampir” i wielu innych wygłosi dwa odczyty w sali Sokoła-Macierzy, ul. Zimorowicza. W poniedziałek dnia 8. grudnia o g. 12-iej w południe odczyt p. t. „Moja sztuka i moja publiczność”. Po odczycie odbędzie się dyskusja. Autor odpowiadać będzie na zadawane przez publiczność pytania. Bilety wcześniej nabyć można w księgarni „Oświata” (ul. Akademicka 1. 8). W dniu odczytu przy kasie. W niedzielę i w poniedziałek przedsprzedaż biletów w ukierni Welza (Akademicka 5). 8723

Na dochód budowy pomnika „ORŁAT” na Technice odbędzie się w niedzielę d. 7. grudnia Podwieczorek w Kawiarni Wiedziskiej z węgą gospodarczą. Początek o g. 4-iej pop. Do wygrania zajac, wódki, wędliny, cukier, drób itd.

Zebrania, odczyty i widowiska.

— **Drugi gościnny występ Szymanowski.** Świetną artystkę będziemy mieli możność podziwiać w niedzielę w „Cyruliku sewilskim”. Obok gościa wystąpi p. Paszkowski oraz pp. Kasprończowa, Drabik, Martini i Dolnicki.

— **Znakomici artyści:** Bożewska, Lenczewski i Rydzewski ukażą się raz jeszcze w roli bohaterów sensacyjnej sztuki W. Sieroszewskiego p. t. „Bolszewicy” w poniedziałek 8 b.m. w sali „Sokoła-Macierzy”.

— **Towarzystwo Metapsychiczne im. J. Ochłowicza,** doc. dr. med. e. phil. Hadrian Demianowski: „Błędy metodyczne metapsychizmu”, wykład dnia 9 bm. (wtorek) o g. 7-mej wiecz. w sali „Teatryku dla młodzieży” I. gimn. im. M. Kopernika ul. Kubali 2. Bilety wcześniej do nabycia w lokalu Biura reklamy „Orbis” Romanowicza 10.

— **Niedzielne wykłady higieniczne.** W niedzielę 7 bm. o godz. 11 w sali teatru świetlnego „Kopernik” wykład dr. Władysława Fuchsa pt. „Znaczenie sportu dla zdrowia i tężyzny narodu”, połączony z pokazem ostatniej serji licznych i ciekawych przeżrocy krajowych i zagranicznych (z Olimpiady paryskiej).

— **Rzady bolszewickie w Rosji.** Na temat powyższy Kasyno i Koło lit-art. wspólnie ze Związkiem adwokatów polskich urządza w dniu 9 grudnia 1924 o godz. 19 (7) wieczorem wykład mecenasa warszawskiego, doktora Adolfa Suligowskiego, doskonałego znawcy tego przedmiotu. — Wykład ten będzie nowym ujęciem źródeł bolszewizmu i przyczyni się znacznie do poznania istoty bolszewizmu a temsamem przedstawi sposoby jego zwalczania. Wydział Kasyna i Koła lit-art. podając do publicznej wiadomości to swoje przedsięwzięcie, pragnie, aby jak najliczniejszej sfery inteligencji wzięły w niem udział.

— **Uniwersytet Ludowy** urządza w niedzielę 7 b. m. o godz. 11.30 w południe w sali kina „Marysienka” pl. Smolki 5 poranek kinematograficzny, na którym wyświetli komedię w 10 aktach pt. „Dziewczeta z Picadilly” w głównej roli Lya Mara. W poniedziałek 8 bm. o godz. 11.30 „Jackie Googan” oraz wesoła komedia. Ceny miejsc niższe. Kasa czynna od godz. 10-tej, Orkiestra powiększona.

— **Dwa odczyty H. H. Ewersa we Lwowie.** Znakomity powieściopisarz i autor dzieł „Alraune” i „Wampir”, wygłosi w sali Sokoła-Macierzy dwa odczyty. W poniedziałek 8 bm. o godz. 12 w poł. odczyt pt. „Moja sztuka i moja publiczność” — w środę 10 bm. o godz. 9 wiecz. odczyt p. t. „Mrówki i ja”. Po odczytach nastąpi dyskusja. Bilety można nabywać wcześniej w księgarni „Oświata” (Akademicka 8), w niedzielę i poniedziałek w ukierni Welza, wieczorem w dniu odczytu przy kasie.

— **Wystawa drobiu, gołębi i królików** zapowiada się dobrze. Zgłoszono mnóstwo eksponatów ze wszystkich dzielnic Polski. Ogólne zainteresowanie tak na prowincji, jakoteż we Lwowie. Równocześnie odbędzie się zjazd hodowców z całej Polski, na którym wygłoszone będą fachowe odczyty i referaty. Wystawa otwarta od rana do nocy przy świetle elektrycznym. W czasie trwania wystawy będą się odbywały masowe loty gołębi pocztowych.

NADEŚLANE.

W wielkim wyborze

Herbatniki, Ciasta, Torty,
Biskopty, Sucharki, Pier-
niki, Czekoladki i Pomadki

poleca

Cukiernia Lwów, Rynek 27.

Zamówienia na przyjęcia skutecznia się sumiennie. 8615

Rozsiewanie fałszywych wiadomości.

„Neues Wiener Achtuhrblatt“ w korespondencji z Warszawy umieścił niezgodną z prawdą wiadomość o Banku Małopolskim, a mianowicie, że w łonie Zarządu tej instytucji nastąpiły tarce z powodu projektu przeniesienia Centralnej Dyrekcji z Krakowa do Warszawy i że obniżyły się na giełdzie akcje Banku Małopolskiego.

Jak się dowiadujemy, obie wiadomości miały się z prawdą, gdyż nie było w łonie Zarządu Banku Małopolskiego żadnych tarć, a obniżenie akcji nastąpiło równomiernie wraz z innymi walorami notowanymi na giełdzie.

Sport.

PIŁKA NOŻNA.

Niemcy w Paryżu. W dniu 30. z. m. w Bordeaux rozegrał F. V. Karlsruhe mecz z drużyną F. C. Bastienne, zakończony zwycięstwem Niemiec w tonku 7 : 2. Drużyna niemiecka przybyła do Bordeaux na godzinę przed meczem wskutek trudności paszportowych na granicy i była przyjmowana bardzo serdecznie.

Turcy w Moskwie. Międzynarodowe zawody pomiędzy reprezentacjami Rosji i Turcji zakończyły się zwycięstwem Rosji w stosunku 3 : 0 (2 : 0). Zawody odbyły się w Moskwie w obecności 15.000 widzów.

Nieszczęśliwy wypadek. W czasie gry wiedeńskiego klubu Kickers z Amatorami zdarzył się nieszczęśliwy wypadek, ofiarą którego padł 20-letni gracz Frey. Zmarł on onegdaj w następstwie kontuzji brzusznej.

PLYWANIE.

W konkursach pływackich we Wrocławiu wzięło udział sześciu młodych chłopców, zaproszonych z małego miasteczka węgierskiego Eger. Pokonali oni w pierwszym dniu w turnieju waterpolo mistrza południowych Niemiec w stosunku 4 : 2, w drugim zaś dniu miejscową drużynę w stosunku 9 : 2. Ogółem na 18 walk odnieśli 14 zwycięstwa. Zainteresowane nadzwyczajnie

powodzeniami gości inne miasta niemieckie, jak Norymberg, Lipsk, Drezno i Berlin, obsypały ich również zaproszeniami. Kiedy nasza młodzież będzie tak zapraszana? Warunki pływackie są we Lwowie co najmniej takie same, jak i w miasteczku Eger, gdzie latem i zimą stoi tylko basen z wodą do dyspozycji pływaków.

OGÓLNE.

Bohaterstwo sportowca. Sport nie tylko rozwija naród fizycznie, ale i pobudza go do czynów bohaterskich. Jako przykład niech posłuży fakt, który miał miejsce w czasie podróży angielskiej reprezentacji rugby do południowej Afryki. Ostatnie wagony pociągu, którym podróżowała reprezentacja, stanęły nagle w płonieniach, czego kierownik parowozu nie zauważył. Nie namyślając się długo — członek drużyny, na pastnik Voyce wspinał się przez okno na dach wagonu i przebiegłszy następne dachy dał znak maszyniście do zatrzymania pociągu i w ten sposób uratował podróżnych od większego nieszczęścia.

KURIER EKONOMICZNY

Lwów, 5 grudnia.

+ **Ankieta w sprawie ustawy bankowej.** Wczoraj 5 bm. w ministerstwie skarbu, pod przewodnictwem wiceministra skarbu inż. Klarnera, rozpoczęła się dwudniowa ankieta w sprawie ustawy bankowej, opracowywanej obecnie przez ministerstwo skarbu. — W ankiecie biorą udział przedstawiciele Banku Polskiego, Izby handlowo-przemysłowych, Związków banków, Komitetu giełdy pieniężnej w Warszawie, centralnego Zw. polskiego przemysłu, górnictwa, handlu i finansów, oraz szereg działaczy na polu bankowości i znawców tej sprawy pod względem teoretycznym. (AW.)

+ **Bezpośredni ruch kolejowy z Rosją.** Na konferencjach delegatów kolei polskich i rosyjskich, odbytych w Podwoleczyskach, doszło do porozumienia co do podjęcia bezpośredniego ruchu osobowego i towarowego między klejami rosyjskimi i dyrekcją kolei lwowskiej, przez stacje graniczne Podwoleczyska—Wołoczyska. Spisano umowę w języku polskim i rosyjskim, która wejdzie w życie po zatwierdzeniu jej przez władze kolejowe polskie i rosyjskie. Delegaci rosyjscy wyjechali z Podwoleczysk do Kijowa, gdzie ustala termin drugiej konferencji, która odbędzie się w sprawie zawarcia kolejowej umowy granicznej na odcinku Zdobunów—Szepelówka.

+ **Wystawa radiowa.** Dnia 4 bm. techniczny przemysł niemiecki otwiera w specjalnie wybudowanej hali wielką wystawę radiową. Wystawa ta ma na celu rozpowszechnienie niemieckiego przemysłu radiowego zarówno w Niemczech jak i zagranicą. (AW.)

GIEŁDA LWOWSKA.

Prawie zupełny zastój był wczoraj na przed giełdzie. Obroty tylko w 5 papierach. Przedewszystkiem interesowano się Forestą, która doszła do 2.15 przy silnym popycie. Gazy kupowano po 12.75—12.85, Armę po 1.35 i 1.40 i Len po 0.38. Kilka transakcji w Jaworzynie. Reszta akcji

w zupełnym zaniedbaniu. Na targu akcji kotowanych ruch większy, przy kursach naogół niezmiennych. Kupowano Chodorów po 5.30—5.35, Browary 9.35—9.40, Zieleniewskiego 10.30—10.40, Siersza g. 5.05, Rakszawę 2.25—2.30. Popyt za Chodorowem, Gazoliną, Cegielskim, Ziem. B. K. i Bankiem Przemysł. Waluty silniejsze. Podaż nie pokrywa zapotrzebowania. Tendencja w akcjach utrzymana. Usposobienie spokojne.

OBROTY W AKCJACH.

Kotowane: Hipoteczny 0.60, Przemysł. 0.34, 0.34 : pół, Z. B. K. 0.14, 0.13, 0.15, 0.17, Browary 9.35, 9.40, Chodorów 5.30, 5.35, Chybie 6.65, Cegielski 0.58, 0.57, 0.56, Gazolina 2.00, 1.95, 1.90, Nafta 0.62, 0.62 i pół, Rakszawa 2.30, 2.25, Siersza el. 0.24, 0.23, Siersza g. 5.05, Tehate 2.30, 2.40, Zieleniewski 10.30, 10.40, Niemojowski 0.50, Oikos 2.25, Pezet 0.25.

Niekotowane: Arma 1.35, 1.40, Gazy wschodnie 12.75, 13.80, 12.85, Jaworzno (25) 15.05, 15.00 (drobne) 16.50, 16.40, Len 0.38, Polska Foresta 1.80, 1.90, 1.95, 22, 2.00, 2.05, 2.10, 2.15.

*

Obroty prywatne poza giełdą były wczoraj słabe.

Dolary amer. 5.17¼ do 5.17½, dolary kan. 5.14¼ do 5.14¾, korony czeskie 0.15¼ do 0.15 1/3, leje 0.02 i pół do 0.02 2/3, franki franc. 0.27 i pół do 0.27 2/3, franki szwajc. 1.00 do 1.02, funty szterl. 24.00 do 24.10, ruble po 500 i 100 za 1 tys. 3.15 do 3.25, drobne za 1 tys. 1.00 do 1.05, niemieckie tys. stare za 1 tys. 0.48 do 0.50, korony austr. za tys. 0.07 do 0.07 i pół.

Złoto: 20 kor. 21.70 do 21.00, 20 frank. 19.60 do 19.80, 20 mark. 24.80 do 25.00, 10 rubli 26.80 do 27.00 gr.

GIEŁDA GDAŃSKA.

Warszawa 102,99—103,51. Złoty 103,24—103,76. N. Jork 0,0000—0,0001. Londyn 24,95. Paryż 29,67—29,83. Szwajcaria 00,100—00,000, Niemcy 000,000—000,000, Włochy 00,00—00,00, (AW.)

Film kolorowany **Dziś Wielka Premiera** Film kolorowany

Najpotężniejszy i najpopularniejszy film tego sezonu!

Monumentalne arcydzieło

NATAN MĘDRZEC

Wielki dramat w 6 aktach z prologiem wedle nieśmiertelnego dzieła Lessinga od dziś w kinoteatrze „APOLLO“

Kolosalne sceny masowe. — Bitwa, ruchome wieże, tyrany, szturm, krwawy bój Saracenów z Temp arjuszami. — Zdobycie Jerozolimy. — Kapitulacja. — Sułtan Saladyn. — NATAN MĘDRZEC. — Znana opowieść o trzech pierścieniach. — Miłość Templarjusza do Rochy. — Oto elementy tego wielkiego arcydzieła. — Osiągnęło ono w całym świecie rekord powieści i zachwytiło wszystkich przepychem oraz bogactwem wystawy, bajeczną zaś treścią niezawodnie podbije serca wszystkich! 8624

NADESŁANE

Fabryka perfum zał. 1911. w Paryżu

Do 1000 zł.

miesięcznie może każdy zarabiać łatwo, nie odrywając się od swych zwykłych zajęć. Kapitału, specjalnych umiejętności i czasu niepotrzeba.

Szczegóły wysyłamy natychmiast po otrzymaniu 1 zł (można gotówką lub znaczkami) na pokrycie kosztów w liście poleconym. Adresować: Warszawa, Skrzynka Nr. 73, Reprez. zagran. firm „HA-CE-WU“ 8542

AKCJE GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

B. Dyskont. warsz. 5.10, B. dla Haadlu i przem. 1.00, B. Kredytowy warsz. 0.33, B. Handlowy warsz. 5.10, Przemysł. Polskich 0.00, Przemysłowy warsz. 0.00, B. Handl. Poznań 0.00, B. Przemysł. Lwów 0.35, B. Zw. Sp. Zarob. 6.00, B. Zachodni 1.80, B. Zw. Ziemiań 0.00, Cera 0.00, Tespy 0.00, Kijewski 0.20, Puls 0.00, Welt 0.00, Wilł 0.00, Elektryczność 1.60, Pol. tow. elektr. 0.00, Chodorów 5.10, Czarsk 0.00, Częstocice 1.98, Gostawice 2.10, Michałow 0.00, Cukier 3.25, Węgiel 2.75, Pol. Nafta 0.62, Brugger 0.00, Nobel 1.70, Cegielski 0.55, Modrzejów V. 4.25, V-0.00, Norblin 0.66, Ostrowieckie 6.50, Parowozy 0.33, Pocisk 0.00, Rohn 0 em. 0.40, Starachowice 2.06, Ursus 1.25, Zieleniewski 0.00, Zawiercie 0.00, Żyrardów 11.60, Borkowski 0.00, Syndykat Rol. 0.00, Pol. Lloyd 0.00, Cmielów 0.57, Haberbusch 4.90, Spiess 0.01, Sita Światło 0.50, Firley 0.32, Łazy 0.00, Drzewo 0.00, Przem. leśny 0.00, Lilpop 0.65, Beloit 0.00, Hurt 0.00, Jabłkowsky 0.00, Transp. i Żegluga 0.21, Fiitzner 0.00, Rudzki 1.20, 0.00, Konopie 0.00, Srem 0.00, Zgierz 1.70, Pustelnik 0.00, Lenartowicz 0.00, Orthwein, 0.00, Klucze 0.00, Tepege 0.00, Ostrowiec 0.00, Spirytus 2.67, Zach. tow. 0.00, Korek 0.00, Majewski 0.00, Brovn Łoveri 0.87, Zj. Fabr. Masz. 0.00. — Tendencja niejednolita. (AW)

Kursa walut Kurjer Lwowski Nr. 281	Lwów 5 grudnia	Warszawa 5 grudnia	Zurych 5 grudnia
	D e w i z y		
100 złotych	—	— 00 —	99.50
1 funt ang.	—	24.36	24.19
100 frs franc.	—	28.68 1/2	28.46
100 fr. szwajc.	—	100.57 1/2	100.00
100 fr. belg.	—	00.00	25.60
100 K czesk.	—	15.68	15.56
100 K węg.	—	0.00	0.0000
100000 k aust.	—	0.00	7.15
100 M niem.	—	00000	1.22
1 Dolar am.	—	5.18 1/2	5.16
100 Lir wł.	0.00—0.00	22.52 1/2	22.32
100 Lei rum.	00.00	0.00	2.50
100 guild. hol.	—	600.00	200.00
100 K norw.	—	—	77.50
100 K duńsk.	—	—	91.50
100 K szw.	—	000.00	139.25
Hiszpanja	—	—	72.70
Belgrad	—	—	7.60
Pożycz. złota	—	6.30	—
Poż. kolej.	—	8.90	—
Bony złote	—	0.99	—
Miljonówka	—	0.75	—
		(AW)	(AW)

Masowe morderstwo.

Z Frankfurtu nam donoszą:

„W małym miasteczku Haiger w Westfalji wymordowano 2 grudnia br. wieczorem wszystkich mieszkańców willi położonej koło dworca, położonej koło lasu a oddaloną od miasteczka o 15 minut. W willi tej znajdowały się biura wapiennika i mieszkanie rodziny dyrektora wapiennika Angersteina. Kilka razy próbowano włamać się do willi, udaremniiono to jednak. Dnia 2 bm. dyrektor Angerstein udał się wieczorem na pocztę. W czasie jego nieobecności wtargnęło do willi kilkunastu bandytów i wymordowało wszystkie znajdujące się tam osoby, a to żonę dyrektora, jej matkę i siostrę, dwóch urzędników biura i dwóch ogrodników. Wszystkich zamordowali siekierą i sztyletem. Służąca uciekła do swego pokoiku — została tam jednak żywcem spalona, gdyż bandyci przed ucieczką podpalili willę benzyną, która spłonęła doszczętnie.

Wczorajsze dzienniki niemieckie donoszą, że nie był to wcale napad bandycki, lecz że sam dyrektor Angerstein dokonał tego masowego morderstwa i przyznał się do winy. Upozorował rachunek, chcąc w ten sposób uniknąć konsekwencji, dopuściwszy się znacznych malwersacji w przedsiębiorstwie wapiennika. Dzienniki donoszą, że Angerman od wielu lat choruje na syfilis, który zakończył się paralizem postępowym. Nie jest wykluczonem, że dokonał on masowego morderstwa skutkiem obłąkania. Przyznał on przed sądem śledczym że wszystkie 8 osób zamordował z premedytacją.

Najlepszy podarunek dla siebie i swojej rodziny!!!

Kolosalna różnica!!! Kupujcie tylko za gotówkę, gdyż na raty płacicie podwójnie i nawet więcej a otrzymujecie nie pierwszorzędne maszyny.

Dotychczas nożna maszyna do szycia była nie każdemu dostępną z powodu wygórowanych cen jakie wyznaczają na takowe niektóre firmy. Chcąc dać możność nabycia każdej rodzinie pierwszorzędnej systemu nożnej maszyny do szycia, jedna z najpoważniejszych zagr. fabryk maszyn poleciła nam sprzedawać takowe po najniższej niebywałej dotychczas cenie, a mianowicie tylko po 135 zł. Nasza nożna maszyna „Familijna” model Nr. 10 jest zaopatrzona w wielką szpulkę, głównymi zaletami tej maszyny również są: nieskomplikowane użycie, lekki i cichy chód, oraz możność do zastosowania jej do wszelkich domowych robót, wchodzących w zakres szycia. Dla pracowni krawieckich, bieliznianych, gorseciarskich domowych grubsz. robót itp. polecamy naszą uożną maszynę Nr. 15. z wielką szpulką bębno a, nadającą się do wykonywania artyst. haftów itp. robót. Cena maszyny Nr. 15 tylko 170 zł. Maszyny nasze są ostatnim słowem techniki. Wobec udoskonalonej konstrukcji i solidnego wykonania jak samych maszyn, mebli do takowych i pedałów, gwarantujemy za każdą naszą maszynę na 15 lat piśmiennie. Gwarancje wysyłamy jednocześnie z listem przewozowym. Do każdej maszyny dodajemy bezpłatnie bardzo dużo części zapasowych. Na prowincję wysyłamy natychmiast po otrzymaniu należności lub zadatku nie mniej 25 zł., resztę płaci się przy odbiorze (na kolei). Opakowanie tak dobre, że odpowiadamy za całość. Ekspedycja kolejną, za ekspedycję płaci się na miejscu od 3—8 złotych. Przy zamówieniach należy podać stację kolejową. Z zamówieniami prosimy się zwracać przez naszych przedstawicieli lub bezpośrednio do fabrycznego składu maszyn HA-CE-WU, Warszawa Leszno 27. Poczł. skrzyżka Nr. 73. telef. 171-28. 8543

NAFTOWO-ŻAROWE światło „KITSON”

Najtańsze oświetlenie. W użyciu przeszło milion lamp.

LAMPY NAFTOWO-ŻAROWE 500 i 1.000 ŚWIEC ORIGINALNE „KITSON”

rozpowszechnione u nas i zagranicą po miastach, kolejach i dworach. Przewyższają siłą światła łukowe lampy elektryczne i są tańsze w użyciu o 75 proc.

Dla miast i gmin ulgi w zapłacie

Specjalna fabryka lamp „POLMET”

Lwów, ul. Nowej Bieżni 25.

8580

Czas odnowić przedpłatę!

Prosimy uprzejmie o jak najrychlejsze nadesłanie prenumeraty

na grudzień 1924.

wraz z ewentualną zaległością celem uregulowania nakładu

Jednocześnie polecamy P. T. Czytelnikom „Kurjera Lwowskiego” najwytworniejszy warszawski ilustrowany tygodnik „ILUSTRACJA”

Prenumerata „Kurjera Lwowskiego”

bez dostawy mies. Zł. 3.30 kwart. Zł. 9.40
z dostawą lub przesyłką pocztową mies. Zł. 3.60 kwart. Zł. 10.20
zagranicą mies. Zł. 5.50 „ Zł. 15.50
Pojedynczy numer 15 gr., na prowincji 7 gr.

Prenumerata Tygodnika Ilustrowanego „ILUSTRACJA”

z dostawą lub przesyłką poczt. mies. Zł. 2.50
kwartalnie Zł. 7.40
zagranicą kwartalnie Zł. 10.50
Pojedynczy numer 60 gr.

Zniżona prenumerata „KURJERA LWOWSKIEGO” wraz z „ILUSTRACJĄ”

z dostawą lub przesyłką pocztową mies. Zł. 5.— kwart. Zł. 14.—

Na św. Mikołaja
Perfумы Mydła Kremy i Pudry
u Jana Sudhoffa
we Lwowie, ul. Akademicka 8.

8552

UKO Fabryka Chemiczno - Farmaceutyczna. Sp. z o. odp. POZNAŃ 8613

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. GOLDSTEIN były elew kliniki wied. i berlińskiej
Ord. 10—12 i 2—5, KRASZEWSKIEGO 3. 7741

Na święta. Rosyjskie śniegowce i kałosze oraz pantofle ciepłe jakoteż obuwie wszelkiego rodzaju po cenach — konkurencyjnych poleca F-a —
S. WIND, Lwów, Kopernika 30.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych 8621
Dr. Juliusz Ardel b. sekun. darjusz szp. pow. ord. od 12-1 i 3-6, Lwów, Podleskiego 6.

KARTONY I ADJUSTOWANIE
wiedeńskiej zwiniętej fabryki czekolady z prawem mark. ewent. z urzędzeniem do sprzedania. Oferty pod „Sehr preiswürdig nr 1416” do ekspedycji anonsów Alfons Joessel, Wiedeń III., Landstr. Haupt trasse 13. 8617

Na sezon obecny: sanki, łyżwy, narty, kiji i przybory do sportu zimowego poleca najtaniej Jakób Rosemann, Lwów, Akademicka 28.

UWAGA! POLACY I POLKI! UWAGA!

Czy nie wiecie, że tendencja zwyżkowa, przeto radzimy nie zwiekać, a zwrócić się z piśmiennymi zamówieniami do SKŁADU FABRYCZNEGO

„POLSKA MANUFATURA” w ŁODZI

gdzie są o połowę taniej jak w waszych miejscowościach i po najtańszych cenach fabrycznych

11 sztuk resztek, bo cała wyprawa tylko za 36 zł. a mianowicie: 3 mtr. dobrego i mocnego w noszeniu sukra lub kortu na zimowe i branie męskie, 3 metry dobrego materiału na całą damską suknię zimową, 3 metry zefiru lub flaneli na koszulę męską lub damską, na jedną śliczną bluzkę, na jeden fartuch, 3 metry na jedną dobrą i ciepłą halkę zimową, jedną chustkę na głowę, jeden duży ręcznik w desenie w najlepszym gatunku i 3 chusteczki białe. Wsz. stko to razem wysyłamy dla całej rodziny na zimę tylko za 36 zł. po otrzymaniu listowego zamówienia. (Płaci się przy odbiorze towaru).

UWAGA: Ci zaś, którzy n. deśią zaraz 3 zł. zadatku nie płacą kosztów opakowania, ani opłaty pocztowej. Zapewniamy, że otrzymanym towarem każdy będzie nadzwyczaj zadowolony i pozostanie naszym klientem. Towar, który się nie podoba i rzucamy z powrotem.

Zamówienia prosimy adresować: Skład Fabryczny „POLSKA MANUFATURA” w Łodzi, ul. Wschodnia 56. — Skrytka pocztowa 242. 8419

Inserujcie się w „KURJERZE” : : : LWOWSKIM”

Maszyny do szycia

najnowszych systemów, części składowe tychże, przybory do krawieczyzny i do robót ręcznych poleca 7571

A. MALIMON Skład maszyn do szycia Lwów, Wałowa 11 A. Przyjmuje również maszyny do naprawy.

ZAMIAST TRANU dla dzieci oraz osób wątłych i anemicznych

Magistra JECOROL A. BUKOWSKIEGO

Registr. M. Z. P. Nr. 214.

Laboratorium chemiczne Apteki, Warszawa, Marszałkowska 54 Tel 13-19 Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych. Wystrzegać się naśladownictwa UWAGA: Wszystkie wyroby naszego laboratorium są zaopatrzone w czerwoną podpis: „A. Bukowski” i markę ochronną: trójkąt ze statywą 8535

PRZEWODNIK INFORMACYJNO-REKLAMOWY

„KURJERA LWOWSKIEGO“ we Lwowie.

Niżej podane firmy polecamy P. T. Szan. CZYTELNIKOM

CUKIERNIE PODARKI na św. Mikołaja poleca cukiernia M. BACHMANA Słowańskiego 8. vis a vis poczty.	Rendez-vous elegancko-świąt w pierwszorz CUKIERNI, H. WELZA ul. Akademicka 5.	FOTOGRAFOWIE ZAKŁAD FOT. „ANNA“, Lwów, Gradecka 11, vis a vis kość. św. Anny, wykonuj. powiększenia. Ceny przystępne.	KONFEKCJA DAM. SPRZEDAŻ po cenach hurtow. I. REINKRAUT Lwów, Liniego 2.	PORCELANA OZDOBY NA DRZEWKA w wielk. m. wyborze poleca St. Wierzbicki, Lwów, Halicka 4.	PRZYBORY MASAKSKIE SPECJALNY SKŁAD MASZYN i przyborów rzeźniczo-masarskich oraz handel jełt solonych i suchych, naczyń kuchennych. K. PAWLICKOWSKI. Pilla Rutowskiego 12 Skład główny: ul. Nowa Rzeźnia 4. Lwów	SPRZEDAŻ FORT. Fortepiany, pianina, fiszharmonie, znakomite prawie nowe na różne ceny sprzedaje kupuje tylko za gotówkę Hanak, Lwów, Pańska 21.	TOWARY ŻELAZ. K. PASZANDA i K. TOCZYŃSKI, handel towarami żelaznymi, Lwów ul. Kochanowskiego 1, (rog. ul. Pańskiej).
POLECA Mikołaja i miodowniki własnego wyrobu na czystym miodzie Owoc, pl. Biłocerkiego 7.	DELIKATESY DELIKATESY całego świata, wina, kwiaty, rosolis i cziczyna. Ka. ol Krupnia i Akademicka 4.	KSIĘGARNIE ST. REHMANA, składnica pomocy naukowych Lwów, Rutowskiego 2. Nr. tel. 5-29.	MLECZARNIE Na niniejsze ogłoszenie śniadanie, obiad z 3 dań i kolacja miesięczna 18 zł. na dni 10. Romanowicza 1. Mleczarnia.	POŚCIEL Kaz. Skibiński k. pernika 4. poleca najtaniej kołdry materace, poduszki i sienniki.	RESTAURACJE S. WIND Kopernika 30. poleca objady z 3 dań za 85 gr.	SZKOŁY TAŃCÓW SZKOŁA TAŃCÓW, Szeptyckich 9, udziela tańców dawnych i nowomodnych. Wpisy codz.	ZABAWKI KINA, KOLEJKI na szynach i t. p. piękne zabawki poleca na św. Mikołaja — Pierwsza Krajowa KLINIKA LALEK, Lwów Halicka 21.
Franciszek IWANEJKO, Kilińskiego 2, poleca swe wyroby znane z dobroci.	FUTRA FUTRA. Wzory najmłodniejsze, ceny umiarkowane, dogodne warunki, u firmy E. SOLIK, Sobieskiego 4.	KILIMY PORTJERY, kapy kilimowe, SYNDYKAT KILIMKARSKI, Lwów, Chmielowskiego 17. Tel. 25-94	OPTYCY MAKS MENKES, Lwów plac Halicki, poleca wszelkie przybory optyczne.	PRZYBORY PODRÓŻ. WALIZKI, TORBY oraz wszelkie przybory do podróży poleca własnego wyrobu M. KRZEMENSKI Kopernika 10.	STOLARNI F. HORNING i Ska, ul. Szplintana 54. Meble i stolarka budowlana.	ŻARÓWKI „ZAREG“ Fabryka żarówek, ul. Lwów. Dzieci 25. Tel. 540. regeneruje stare żarówki. Ceny 40% niższe.	
FRANCISZEK JURKIEWICZ Lwów, Sykstuska 21, poleca znakom. herbatniki.							
K. SOTSCHER i E. DUDK, ul. Marjański 5. (dawny Hotel francuski)							

H. G. WELLS.

SKARB.

(Tłumaczył: S. S.)

(Ciąg dalszy).

Co do mnie jednak, byłem tak pochłonięty myślą o skarbie, że prawie na nią nie zważałem... Nareszcie wykombinowałem plan. Zawsze miałem zdolności do kombinowania planów, ale niestety, nie do ich wykonywania. Obmyśliłem wszystko najdokładniej i zdecydowałem się... Naprzód projektowałem obładować sobie kieszenie półkoronówkami, a następnie... zaraz to panu opowiem.

Odetchnął głęboko i wypił kieliszek wina.

— Zdawałem sobie sprawę, że nie mogę otworzyć skrzynki w biały dzień. To też zaczękawszy do ostatniej nocy poprzedzającej mój wyjazd, gdy wszyscy już spali, wstałem z zamiarem wykonania mojego planu. Ale przechodząc przez kuchnię, traciłem stojące wiadro, które przewróciło się z okropnym hałasem. Na to przyleciał stary ze strzelbą w ręku... Zostałem przyłapany... Wytłómaczyłem mu, że poszedłem do wodociągu napić się wody, bo ta, którą miałem w kafce, była ciepła. Musiałem jednak przy sposob-

5

ności usłyszeć znowu kilka cytat biblijnych, zastosowanych do okoliczności...

— I cóż dalej?

— Zaraz!... Więc, plan mój był gotów... To nieszczęsne wiadro opóźniło go nieco, ale w zasadzie nic nie zostało zmienione. Nazajutrz rano wykończyłem skałę, pomazałem na zielono nasładowując mech, przyklepałem ziemię itd... a miejsce, gdzie leżał skarb naznaczyłem puszką zielonej farby. Cała rodzina wyszła do ogrodu dla podziwiania mojego dzieła i jednogłośnie uznali, że było ono bardzo udane. Nawet ojciec złągodniał trochę i powiedział mi mniej więcej tego rodzaju komplement:

— Szkoda, że nie masz pan sposobności częściej w ten sposób pracować, bo znalazłbyś pan w końcu lukratywną posadę.

— Tak jest — odpowiedziałem mu — ta skała przedstawia dla mnie majątek.

Nie mogłem się powstrzymać, żeby mu tego nie powiedzieć. Czy pan zrozumiał? Że skała przedstawia dla mnie majątek, znaczyło...

— Rozumiem doskonale — potwierdziłem szybko, bo p. Brisker miał fatalny zwyczaj rozwodzenia się nad swoimi dowcipami.

— On za to nie zrozumiał w danej chwili. Ostatecznie, spakowałem kufr, pożegnałem mo-

ją przysłą rodzinę i wyruszyłem niby do Londynu — oświadczył p. Brisker z nagłym ożywieniem, podsuwając mi głowę pod sam nos. — Nie taki jednak byłem głupi! Zatrzymałem się w Colchester... ani o kilometr dalej... Schowałem był łopatę w miejscu, gdzie ją łatwo znaleźć mogłem. Wynająłem bryczkę pod pozorem udania się do Ipswich, skąd miałem na drugi dzień rano powrócić. Pozostawiłem właścicielowi bryczki dwa funty kaucji i ruszyłem w drogę. Naturalnie, nie pojechałem wcale do Ipswich, natomiast o północy znalazłem się o sto kroków od ogrodu, gdzie też pozostawiłem konia i bryczkę. Sam zaś zabrałem się do przeprowadzenia mego planu. Noc była wymarzona do tego celu, niebo pokryte chmurami, gorąco było i błyskało się. Wkrótce zerwała się burza... deszcz zaczął padać ulewny, naprzód duże chlapiące krople, potem grad. Pracowałem pilnie... Nie przypuszczałem, żeby mógł kto usłyszeć i nie zważałem nawet bardzo na uderzenia motyki. Grzmoty, błyskawice i grad oszalały mnie. Nie myślałem ani o burzy, ani o koniu, ani o bryczce i spieszyłem się tak, że po chwili skrzynka już była odkryta...

(Dok. nast.)

—OKO—

MYDŁO i PUDER „BOBO“ Fabr. chem. „LAOKOON“

Uwaga!

Zawiadamiam Szan. Odbiorców, że sklep znany z solidności Firmy przedwojennej

Herman Glücksman, Lwów ul. Leona Sapiehy 7.,

objąłem i prowadzę odtąd we własnym zarządzie.

POLECAM Sz. Odbiorcom wszelkie delikatesy, OWOCE, WINA WÓD I, oraz wszelkie ARTYKUŁY SPOŻYWCZE po cenach konkurencyjnych. 8566

PŁONĄCA BENZYNE
NAFTE etc. etc. oraz **KRÓTKIE SPIĘCIA**
GASI NAJSKUTECZNIEJ

MINIMAX TYPU „**TETRA**“

napęczniony czworochlorem węgla

Wyłączna sprzedaż:

CENTRALA SPRZEDAŻY GAŚNIC „MINIMAX“ T-wo KOMISPOL

Sp. z ogr. odp.

Warszawa, Nowy Świat 61.

Telefon 270-04.

8573

FORTEPIANY

pianina wszystkich renomowanych fabryk na składzie. Ceny niskie, także na spłaty ratalne. Tel. 20-45.

KONRAD KAIM i SYN, Lwów
Kopernika 16. 8531

NA RATY! Baczność! TANIO!

Instrumenty muzyczne, gramofony, płyty, harmonie po cenach konkurencyjnych poleca znany magazyn 8490

MICHAŁ STEISSEL i T. ERSTEIN

Lwów, ul. Kazimierzowska 1. 37.

TANIO! w podwórzu. NA RATY!

„**ESTA**“ niezawodny środek do wygubienia nagniotków i wszelkich zgrubień naskórka, znany od 40 lat wyrobu E. SOKALSKIEGO aptekarza w Kętach do nabycia:

w aptece: Dobrzańskiego, Hotel Georgea, pod Jeleniem, Rynek 18.
E. Jezierskiego, ul. Gródecka
M. Ettingera pl. Gołuchowskiego
L. Sadowskiego Halicka 19. 8438

Do sprzedania

dwie maszyny szewskie

okazyjnie LWOWSKA HURTOWNIA KONSUMENTÓW
Lwów, Romanowicza 11. 8567

Dr. Stanisław FUCHS

DENTYSTA

plac Marjański 9. 8538 9-12, 3-5.

JUVENOL

Doskonała trwałą FARBA DO WŁOSÓW Barwi szybko siwe włosy na naturalne kolory blond, brązowy, szatyn i czarny. Łatwy sposób użycia oraz bezwarunkowa nieszkodliwość zjednały jej tysiące zwolenników. 7659
Do nabycia wszędzie.